

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odwołanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz półtorowy jednespaltowy na 1 koi. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyzast.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów, codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po poł. Reklamek nadesłanych redakcją nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ulica Pańska Maryi, Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Cele narodowe chorwatów.

Z Budapesztu donoszą do „Voss.

Ztg.“: Arcybiskup serajewski, dr. Stadler, przywódca stronnictwa chorwackiego, datacego do przekształcenia Austro-Węgier do ducha trjalistów południowo-słowiańskich, ogłasza oświadczenie następujące:

„Żądamy rozstrzygnięcia sprawy prawnopañstwowej na południu monarchji w duchu i na podstawie chorwackich praw państwowych i nieskrępowanego zabezpieczenia narodowej i państwowej indywidualności chorwackiej.

„Żądamy połączenia tych krain, do których stosuje się chorwackie prawo państwowe, mianowicie Chorwacji, Sławonji, Dalmacji, Bośni, Hercegowiny i chorwackiej części Istrii, w jedno ciało prawnopañstwowe, pod względem politycznym i finansowym autonomicznie i z monarchją habsburską nierozdzielnie połączone.

„Uważamy za nasz obowiązek bronienie przedewszystkiem naszej indywidualności narodowej i państwowej, ze wszystkich stron zagrożonej, wspierając przytem chętnie naszych braci słoweńskich w walce o byt własny i w dążeniu do połączenia się z nami.

„Widzimy w mocnej monarchji habsburskiej najlepszą tarozę przeciwno wrogom naszym, wyoigającą nam chwicie rękę ku terytorjum chorwackiemu.

„Wyrwamy w naszej tradycyjnej wierności dla monarchji i państwa, żądamy jednak, aby sprawy prawnopañstwowe na południu monarchji były rozwiązane i aby państwo zerwało z niebezpieczną polityką ostatniego 50 lecia względem chorwatów, polityką, szkodzącą tak chorwatom, jak samej monarchji.“

Jak po grudzie.

„Przegląd Poranny“ pisze:

„Informatorzy nasi potwierdzają pogłoskę, iż formowanie gabinetu idzie jak po grudzie.

Dobór członków gabinetu, desygnowanych przez różne, stojące na wręcz przeciwnych biegunach, stronnictwa okazał się niemożliwy.

Narodowa Demokracja np. dając z podró siebie p. Steckiego, jako kandydata na ministra stawia warunki trudne do pogodzenia z programem p. Kucharzewskiego. Znowu lewica demokratyczna poparłaby prezesa ministrów, ale wymaga przedewszystkiem wykonania zadań, wyłuszczoonych niedawno. Uwzględnienie życzeń lewicy w całości jest na razie zdaniem kół kompetentnych niewykonalne.

Nie znajdując oparcia na skrzydłach premier musi się zdecydować: albo wejście w kontakt ze stronnictwami aktywistycznymi środka i zaprosi do gabinetu przedstawionych przez nie kandydatów, lub też weźmie za współpracowników ludzi bezpartyjnych.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 29 listopada:

Zachodni plac boju. Front nast. tronu za Ruprechtu Bawarskiego.

Bawarskie oddziały atakowe sprowadziły na wschód od Merkem i oficerów, 46 szeregowców i 2 karabiny maszynowe z linii belgijskich.

W ciągu dnia pod Poelkappelle, oraz między Bécelaere a Gheluvelt operował silny ogień.

Na wschód od Arras spotęgowana działalność artyleryjska.

Na południowy-zachód od Cambrai uciechła wczoraj walka.

Między Moenvre a Bourlon, wod Fontaine, oraz Cravecebur ogień był chwilami spotęgowany; Anglicy ostrzeliwali również Cambraj. Drobne potyczki przed stanowiskami dały, w wyniki jeńców i karaby maszynowe.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na obu brzegach Mozy popołudnia ożywił się ogień. Własne wywiady miały przebieg dla nas pomyślny.

Pod Dieppe odparto natarcie francuskie.

Wschodni plac boju.

Front macedoński.

Większych operacji bojowych nie było.

Włoski teren walk.

Natarcia włoskie na nasze stanowiska górskie na zachodnim brzegu Brenty oraz na Monte Tomba rozchwiały się.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Rokowania pokojowe?

BERLIN 30 | 11. „Vorwärts“ donosi:

W Stokholmie toczą się już rokowania pokojowe.

Sensacyjna wieść.

BERLIN 30 | 11. Biuro Wolffa donosi: Doniesienie biura Reutersa o tem, że Berlin pozostaje w połączeniu radiotelegraficznym z Petersburgiem jest zwykłym wymysłem.

Nastroj amerykański.

HAAGA 30 | 11. „Daily Chronicle“ donosi z Petersburga:

Ambasada amerykańska strzeżona jest przez silny oddział wojsk bolszewickich, gdyż naród rosyjski oburzony jest silnie na amerykańków głównie wskutek napaści prasy amerykańskiej na Rosję.

Bolszewicy w konstytuancie.

AMSTERDAM 30 | 11. „Daily News“ dowiadują się z Petersburga, że aczkolwiek bolszewicy nie będą posiadali w konstytuancie większości absolutnej, to jednak stanowić będą najsilniejszą w niej frakcję, gdyż inne partie socjalistyczne rozbite są na liczne grupy.

Wielka afera szpiegowska.

BERNO 30 | 11. W związku z wielką aferą szpiegowską, mającą na celu ułatwienie wojskom francuskim

przemarszerowania przez Szwajcarię w Piontrat aresztowano dwie osoby wojskowe.

Szwajcaria odmawia pośrednictwa.

AZYLEA, 30 | 11. Do „Bazler Nachrichten“ donoszą z Berna, że rząd Lenina prosił szwajcarską Radę związkową o pośrednictwo w doreczeniu mocarstwom wejującym propozycję zawieszenia broni i zawarcia pokoju.

Rada związkowa po rozpatrzeniu tej kwestji zajęła względem niej stanowisko odmowne.

Demobilizacja Rosji.

AMSTERDAM, 30 | 11. Londyński „Daily Mail“ donosi z Petersburga:

Rozkaz rządu bolszewickiego o demobilizacji żołnierzy w wieku od lat 40 do 43 zwalnia od służby wojskowej przeszło 600,000 ludzi. Bolszewicy zdecydowani są demobilizować dalsze roczniki i w ten sposób rozwiązać najpóźniej sprawę swoją w obliczu koalicji.

Bor by w pociągu.

BERLIN, 30 | 11. Dzienniki szwajcarskie donoszą, że w tych dniach znaleziono w pociągu linii Zurych-Schaffhausen bomby, zawierające wysoce niebezpieczną masę wybuchową, jakiej się używa przy miotaczach ognia.

Panuje przypuszczenie, że chodzi tutaj o zamach na prawidłową komunikację pomiędzy granicą niemiecką a Zurychem.

Chwila bieżąca.

— Kongres przedstawicieli neutralnych państw łacińskich Ameryki Południowej odbędzie się w Buenos Aires.

— Dowódca frontu południowo-zachodniego otrzymał rozkaz od rządu, aby przedsięwziął wyłączenie formacji wojskowych rosyjskich z armji rumuńskiej.

— Potwierdza się wiadomość, że posłowie mocarstw sprzymierzonych z Rosją przebywają obecnie w kwarterze głównej u generała Duchonina.

— „Central News“ donosi, że amerykański sekretarz skarbu oświadczył, iż druga pożyczka „wolnościowa“ będzie ostatnią pożyczką amerykańską w tej wojnie.

— Trocki uwolnił bez emerytury dwóch wiceministrów i 80 urzędników ministerjum spraw zewnętrznych którzy nie chcieli słuchać komisarzów bolszewickich.

— Bolszewicy informują, że po czterodniowej walce zdobyli Tazkient.

— Bolszewicy donoszą o aresztowaniu b. komendanta moskiewskiego okręgu wojennego gen. Riabcewa, który usiłował uciec w przebraniu chłopskim.

— Leninowcy zaczynają zmniejszać stan armji i rozpuścili już roznik 1898.

— Wskutek niepewnej sytuacji, jaka panuje w Finlandji, obywatele Szwecji, przebywający w tym kraju, narazeni są na liczne niebezpieczeństwa.

— Pisma czeskie donoszą...

wodu braku węgla ferie świąteczne będą w Pradze trwały od 15 grudnia do 15 stycznia.

Co słyszać nowego?

Ks. biskup Ropp Metropolita.

W dniu 14 listopada r. b. ministerjum spraw zagranicznych w Petersburgu otrzymało bulę papieską o mianowaniu biskupa wileńskiego ks. Edwarda Roppa arcybiskupem mohylowskim i metropolitą wszystkich kościołów katolickich w Rosji.

Babcia aresztowana.

Babcię rewolucji rosyjskiej, Breszko-Breszkowska, podejmowana tak niedawno w pochodach triumfalnych przez Kierenskiego, obnoszoną na rękach, obrzucaną kwiatami starszkę 80 letnią już—aresztowano na rozkaz Lenina-Trockiego, jako wroga oboecnego rosyjskiego rządu.

Wciągniętego przez potawski komitet walki z kontrrewolucją na listę przeciwwielucyjnistów znanego literata i publicystę Korolenkę aresztowane w Petersburgu i pomieszczone w twierdzy petropawłowskiej, obok celi słynnego starca rewolucjonisty Burcewa.

Dwie kwatery.

Dowództwo włoskie postanowiło, choć zaznaczyć swą ruchliwość, stworzyć dwie oddzielne kwatery: jedną zmienną (r. l. omą) w pobliżu frontu i drugą dalej dla „skordynowanego kierownictwa” operacjami, te znaczy rzeczwiście „Oberkommando” pod dozorem francusko angielskim.

Pierwsi bohaterowie amerykańscy.

„Neue Züricher Ztg.” zamieszcza następujące głosy dzienników amerykańskich:

„New York Globe” pisze: Dwóch amerykańskan zabitych, pięciu rannych i dwunastu wziętych do niewoli—oto pierwsze ofiary pierwszego starcia się Ameryki z Niemcami. Jest tu reprezentowanych więcej, niż dwanaście stanów amerykańskich. Oklehomia ma zaszczyt stać z trzema swymi synami na pierwszym miejscu w liście. Zabitym należy się nieśmiertelna sława. Ranni, sądząc z wyglądu—wkrótce przyjdą do siebie. Troska nasza skierowana jest ku wziętym do niewoli, nie zaliczamy bowiem Niemiec do wrogów cywilizowanych.

„New York Evening Sun” pisze: Trzej zabici infanterzyści amerykańscy zajmą w historii miejsce honorowe.

Ze stosunków narodowościowych na Litwie.

O powikłaniach w stosunku narodowościowych na Litwie świadczy podana przez „D. W. Zing.” historia o trzech Schmidtach (Kowalskich) z Marjampola.

Otóż w mieście tym mieszka 3-ch „Schmidtów-Kowalskich”, Schmidt, Kowalski i Kuzniecowa. Nazwiska ich brzmiące według trzech języków w jednakowym znaczeniu są jednak w rażącej sprzeczności z narodowością, do której się sami zaliczają. I tak noszący niemieckie nazwisko Schmidt jest zdecydowanym patriotą polskim. Posiadający polskie nazwisko Kowalski uważa się za rosjanina, a rosyjski Kuzniecowa oświadcza, że jest Niemcem.

Tak samo zawikłane przedstawiają się stosunki religijne trzech Kowalskich: Schmidt jest katolikiem, Kuzniecowa—ewangelikiem, a Kowalski—prawosławnym.

Kozaczyzna ukraińska.

Pewna grupa działaczy ukraińskich postanowiła wskrziesić kosa-

czyznę ukraińską. Na specjalnie zwołanym zjeździe hetmanem kozackim mianowane generała Skoropadzkiego, „pisarzem” kozaczyzny adju-tanta jego, Koczubeja.

Rada kozacka ma mieć rezydencję w Białej Cerkwi.

Jednocześnie ogłoszono konkurs na projekt umundurowania kozaków, przyozem strój paradny ma odpowiadać tradycjom narodowym ukraińskim.

Wstrzymanie rekwizycji w Galicji.

Jak się dowiaduje „Głos Narodu”, minister generał Hoeffler rozporządził, aby na interwencję c. k. urzędu dla wyżwienia ludności, wojskowe rekwizycje, dokonywane na podstawie ustawy o świadczeniach wojennych, wszędzie wstrzymano. Pobieranie materiałów podlegających rekwizycji ma być dokonywane na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1917 r. Dz. u. p. nr. 243.

Przy rozdziale kontyngentu uwzględniony będzie w jaknajszerszej mierze zły wynik zbiorów w Galicji zachodniej. Istnieje także zamiar, aby opusty, przyznane w pierwotnym kontyngencie wojskowym przez ministerjum wojny, przy obliczaniu kontyngentu galicyjskiego w najszerszej mierze uwzględnić.

Jak długo chcą walczyć Ameryka?

Korespondent „Berliner Tgbl.” donosi z Genewy:

Do Paryża przybył prezes ministrów portugalskich, Costa, oraz minister spraw zagranicznych, Soares, jako przedstawiciele Portugalji na konferencji koalicji w Paryżu.

W czwartek przybył też przedstawiciel prezydenta Wilsona pułkownik House.

W odpowiedzi na zapytanie dziennikarzy pułkownik ów oświadczył:

— Jesteśmy niewzruszenie zdecydowani prowadzić dalej wojnę, dopóki świat nie będzie uwolniony od militarizmu. Nie chcemy zysków materialnych. Pragniemy tylko pewności trwałego pokoju. Francja może być pewna, że dla osiągnięcia tego nie będziemy szczydziłi ani krwi, ani pieniędzy.

KRONIKA.

Już tylko kilka tygodni dzieli nas od uroczystości Narodzenia Chrystusa Pana. W czasach normalnych wielu już o tej porze zaczynało myśleć o „gwiazdce”, o upominkach dla osób bliskich, gospodynie troszczyły się już o to jaką przygotowują wieszczkę wigilijną, jakie upieką ciasta na święta, co podadzą gościom.

A dziś... Nie mówmy o tym. Czy warto troszczyć się o to, co stanie się za miesiąc? Czyż nie lepiej pomyśleć o tym, co będzie jutro—zauważy słusznie niejedyn czytelnik „Gońca”. A jednak należałoby myśleć i o tym. Tylko już nie o prezentach, nie o wystawnej wieszczce wigilijnej i nie o ciastach różnorodnych, nie o trunkach kosztownych ale o tym, co to za miesiąc jeść będzie nędza miejscowa, już dziś nie mająca co włożyć do ust, która żyje, a właściwie vegetuje tylko na tak zw. „zupkach komitetowych”. Nie tuczą się oni na tych zupkach. Słabe organizmy biedaków podatne są na wszelkie choroby. Śmierć zbiera codziennie sute żniwa wśród tych, których wielka wojna zastała bez sa-

sobów, albo ze zbyt małymi zasobami.

O nich więc należałoby pomyśleć. Ci wszyscy, kogo stać na prezenty gwiazdkowe, na wystawne wiece, na ciasta i trunki, niech się wyrzekną wszelkich przyjemności i zaoszczędzony w ten sposób grosz oddadzą R. Opiekuńczej m. Częstochowy zajmującej się niesieniem pomocy nędzarzom naszego miasta.

Instytucja ta poza wytkniętą, jak wiadomo, niedostateczną pomocą, starać się będzie udzielić osobom wspieranym sutszych zapomóg świątecznych, by chociaż na „gwiazdkę” głód nie skręcał im wnętrzości.

Dzisiejszy przegląd ochotników.

Jak się dowiadujemy z Głównego Urzędu Zaciągu do Wojska Polskiego ziemi Częstochowskiej, przegląd wojskowo-lekarski zaczyna się dnia 1 grudnia b. r. o godz. 9 rano w Częstochowie w lokalu Głównego Urzędu Zaciągu — ul. Panny Marji № 56.

W skład komisji wchodzi: kap. Żerański—jako przewodniczący, M. Kokowski—prezes Sądu Okręgowego jako przedstawiciel miejscowej ludności, lekarz-porucznik dr. Więckowski, oraz starszy sztabowy niemiecki dr. Krantz, jako doradca fachowy.

W czasie przeglądu czynnym będzie również kierownik G. U. Z. ziemi Częstochowskiej p. K. Michalski.

Dzisiejsze zebranie dyskusyjne.

Dziś w sobotę d. 1 b. m. o g. 6-jej wiecz. w lokalu gimn. T. O. S. (Kościuszki 19a) odbędzie się zebranie dyskusyjne członków Stow. Nauz. Polsk. na temat „Program tymczasowy szkół elementarnych”.

Z Tow. Ogrodniczego.

W niedzielę d. 9 b. m. o g. 8-jej po poł. w lokalu Stow. Rzem.-Przem. ul. Panny Marji nr. 9, odbędzie się miesięczne zebranie Czestoch. Tow. Ogrodniczego. Na zebraniu tym poza pogadankami fachowymi, będą rozłożowane rośliny pokojowe. Uczestniczyć mogą i nie członkowie interesujący się ogrodnictwem.

Zebranie Tow. Rolniczego.

Miesięczne zebranie Tow. Rolniczego odbędzie się w nadchodzący wtorek 4 b. m. o godz. 1 po południu w sali biblioteki parafialnej św. Zygmunta. Członkowie proszeni są o liczne przybycie na zebranie, gdyż między innymi będzie rozpatrywana sprawa otwarcia w miesiącu styczniu miesięcznych kursów rolniczych w Częstochowie.

„Warta” czynna.

W tych dniach zostanie uruchomiona w Częstochowie fabryka juty „Warta” co da zarobek pewnej liczbie robotników.

Charakterystyczne.

Wiele się narzeka, sarka i utyskuje na różne „dzikie rozporządzenia” magistratu, deputacji żywności i t. d.

„Męcza ludzi — zamiast w czasie właściwym podać o tem nowatorstwie do publicznej wiadomości”—opowiadają sobie w alejach ludzie inteligentni. — „Ale u nas to tak zawsze”, dodają i dalej gawędzą, narzekają, a obojętnie przechodzą obok słupów z ogłoszeniami. Kronikę i depesze przewracza w organach prasy miejscowej, a w dziale ogłoszeń — rzuca okiem na programy kinoteatrów.

Gazety zaś nawołują do szczepienia ospy, ślupy, ściany domów i parkany dosłownie oblepiane są wzwaniami do szczepienia ospy, grożącymi nieprzyjemnymi następstwami, którzy za dwa tygodnie od da-

ty ogłoszenia zgłoszą się po karty na chleb, że będą pasporty sprawdzane itd.

Wreszcie stawilo się... 150 osób z tysiący zwywanych.

Nadszedł dzień rozdawnictwa kart na chleb. Ścisł, krzyki, słyhać przekleństwa, nawet ludzie inteligentni, którzy po raz pierwszy dowiadują się o podobnym rozporządzeniu, marnują wiele czasu na rozmowy w tej kwestji.

Urzednicy deputacji żywnościowej muszą każdemu z osobna objaśniać, gdyż ten przyszedł bez pasportu, ów przysłał służącą—która po godzinie wraca z niczem—i żąda pasportu, bo inaczej chleba nie dażą.

Pani domu w rozpacz, wreszcie komunikuje to mężowi, przybytemu na jejenny obiad—bez chleba. Mąż dowodzi że służąca jest głupia, a on sam musi załatwić sprawę i biegnie do dzielniceowego, by mu „nawymyślać“ za te „dzikie żądania“. Nowa rozmowa—wyjaśnienia—uwaga,—a djabł was tam wiedzą—i na drugi dzień służąca po raz wtóry pcha się z pasportami.

Przy ul. Szkolnej — „ogonek“. W ciągu trzech dni—zaszczepiono ospę przeszło 2000 osób. Felczerom ręce mdleją.

De tyłu trosk czwartego roku wojny przybywają wciąż nowe...

Trzeba tylko uważniej czytać gazety i prostaczą brać biedną w domach swych objaśniać, a unikniemy wszyscy wielu niepotrzebnych kłopotów i nieprzyjemności.

M. Jurakowski.

0 majątki bez właścicieli.

R. O. pow. częstochowskiego otrzymała od R. G. O. list głównej prokuratorji w Warszawie, w sprawie pośrednictwa i współdziałania R. Op. w sformowaniu wykazu majątków nieposiadających właścicieli z powodu przymusowego wysiedlenia ich przez ustępujące wojska rosyjskie.

Uważając za konieczne zorganizowanie opieki władz polskich nad opuszczonymi majątkami, prokuratorja zwraca się za pośrednictwem do R. O. pow. częstochowskiego o taskawę pośrednictwo, w celu otrzymania od miejscowych insytycji samorządnych R. O. pow., sejmików, magistratu itp. rzeczonych wykazu.

Wszyscy będą wieści

We wsi Zajaczkii powiatu częstochowskiego są jeszcze tak nieoświeceni ludzie, iż martwią się niezmiernie, że usunięte z pod Jasnej Góry pomnik cara i twierdzą, że jak „ruski“ wróci to wszystkich wywiesza! Jakież wdzięczne pole do pracy dla nauczycieli ludu przedstawia wieś Zajaczki, której ciemni mieszkańcy wierzą jeszcze w powrót dawnych gnębieli i martwią się, że wszyscy będą wieści za czyn „karygodny“.

Nie starczyłoby subienio w śadnym razie.

Smutne objawy.

W ostatnich czasach zdarzają się w Częstochowie coraz częściej wypadki przechodzenia nieruchomości chrześcijańskich w ręce żydowskie. Właściciele domów i placów chrześcijańskie wyzbywają się swych własności, tłumacząc to tym, że wzrastające procenty od długów grożą im całkowitą ruiną, więc ażeby uratować choć małe sumki zmuszeni są sprzedawać swe nieruchomości tym, którzy za nie proponują im najwięcej.

Wszakże są i tacy, których warunki nie zawsze zmuszają do sprzedaży nieruchomości, a których nęci tylko chęć zarobku.

Ci, oddając swą własność żydom, czynią największą szkodę polskości miasta.

Przedstawienie dla szkół.

Dziś w sobotę i b. m. w teatrze „Ludowym“ (ul. Krakowska nr. 13), odbędzie się przedstawienie amatorskie dla szkół miejscowych żeńskich i męskich. Odegrane będą dwa dramaty jednoaktowe: „Kościuszkow w Petersburgu“ i „X pawilon“. Początek o godz. 5 po poł., koniec o g. 8 wiecz.

Sól będzie droższa.

Od dnia 1-go grudnia r. b. skutkiem podrożenia ceny soli w hurtowych dostawach Dep. Żywnościowa w swoich sklepach będzie sprzedawać sól po cenie 15 fen. za 1 funt na kupon nr. 14 karty żywnościowej. Od serji XXII ej t. j. od stycznia przyszłego roku normy soli będą zmniejszone do 1 funta miesięcznie na osobę.

Handel masłem.

W najbliższym czasie wprowadzony ma być w całym general-gubernatorstwie monopol na handel masłem. Skupem masła zajmować się będą mogli tylko kupcy, posiadający specjalne pozwolenie i na rachunek monopolu, który będzie wyłącznym dostawcą masła dla spożywców miejskich. Wprowadzenie tego monopolu ma związek z projektem wprowadzenia kart na masło.

Carat i jego slugi w Częstochowie.

W teatrze „Odeon“ demonstrowany jest wielki dramat z życia polskiego „Carat i jego slugi“, na tle wydarzeń ubiegłych 3 lat wojny obecnej w wykonaniu znakomych artystów warszawskich. Obraz ten cieszy się niebywałym powodzeniem.

Z wieczoru w Stow. Kupców Polskich.

Szczupłą ale sympatyczną salę Stow. Kupców Polskich wypełnili onegdaj niemal wyłącznie członkowie Koła pracujących nad rozwojem przemysłu i handlu i liczni wrodzeni goście, którzy zgrupowali się, by uczcić pamięć bohaterów pamiętnej nocy listopadowej.

Pierwszy przemówił do zebranych wice-prezes Stow. Kupców Polskich inż. B. Hlasko i wygłosił krótkie, lecz jędrne w swej treści i w piękną przyodzianą szatę słowo wstępne, poczem chór Koła pod batutą p. E. Makoszy odśpiewał hymn narodowy, wreszcie p. M. Bogusławska skreśliła historję czynu belwederożyków, jego skutki dziejowe, przyczyny niepowodzeń i włączył nie przesłuchi z teraźniejszością zakończyła swe przemówienie słowami: Polska powstaje pełna soków żywotnych, jak łan oziminy z pod całunu zimowego...

Obydwa przemówienia nagrodzone zostały długo niemiłkącymi oklaskami, któremi też obdarzono p. A. Czerbaka za wypowiedzenie deklaracji nastrojowych treści patriotycznej.

Wyraził jedynie musimy zdziwienie, że członkowie instytucji, w której lokalu odbywał się wieczór, zaszczycić raczyli przybyłych tak nielką liczebnie swą obecnością, gdy tymczasem w sąsiednich pokojach rozpamiętywano rocznicę 29 listopada, niestety... przy zielonych stolikach.

Zmiany w urzędach.

Stanowisko zarządzającego dobrami Ostrowy—Zagórze pod Częstochową, zajmowane ostatnio przez p. Oldenburga, objął p. Schwarz.

Okradanie wsi.

Z różnych wsi powiatu częstochowskiego donoszą nam o częstych kradzieżach w stodołach, oborach i

D Z I Ś pożegnalny koncert Miecia Rappaporta

wszelkich zabudowaniach gospodarskich nawet w biały dzień.

Ujęcie bandy koni.
Niedawno w Kuźniczce pod Krzepicami ujęto bandę żydów, którzy uprawiali systematyczne kradzieże koni. Złoczyńcom odebrano kilka skradzionych w okolicy koni.

Kradzieże.
Majorczykowej—P. Marij 35—skradzione bieliznę wartości 90 mk.

Wertamowi—Jasna 41—skradziono różnych rzeczy na sumę około 110 marek.

Z Warszawy.

Zapisy do politechniki.

Termin zapisów do politechniki upłynął 28 listopada.

Aresztowanie spekulanta.

W kołach handlowych bardzo silne wrażenie sprawiło aresztowanie 2-oh znanych kupców: Feliksa Szweisa oraz współnika jego Adolfa Gruensterna. Obaj aresztowani należą do ludzi bardzo zamożnych. Podczas wojny dorobili się oni znacznego majątku.

Aresztowanie, dokonane z polecenia polskich władz sądowych, nastąpiło pod zarzutem podbijania w celach spekulacyjnych cen zboża śród ziemian. Działalność swą aresztowani rozwijali na całym terenie okupacji niemieckiej.

Ich to zabiegi spekulacyjne wytworzyły w znacznej mierze w Warszawie potwornie wysokie ceny maki i psieczywa niekartkowego.

Obu osadzone w więzieniu śledczym przy ul. Dzielnej.

Energiczne śledztwo w tej sprawie prowadzi specjalnie delegowany członek Sądu Okręgowego p. Rosiński.

Zbliża i zdaleka.

Potomkowie Kościuszki.

Nie wszystkim zapewne wiadomo, że są potomkowie Kościuszki po każdej Rodzina matki T. Kościuszki, Radomskiej z domu, była bardziej rozgątkowana. Potomkowie Radomskich żyją na Litwie. Jedną z nich przebywa obecnie z rodziną w Warszawie, zagnany za wieruchą wojenną. Majątek jego uległ zupełnemu zniszczeniu. Czyby nie znalazło się grono uczynnych osób, któreby mu dały chwilową pomoc i opiekę?

Eksplozja na dworcu kolejowym we Lwowie.

Straszny wypadek wydarzył się w ub. sobotę w godzinach popołudniowych na głównym dworcu kolejowym we Lwowie. Przy wyładowywaniu starego żelazta wybuchł nieuzyty esz-cze szrapnel, który eksplodując zabił ślusarza kolejowego, Bazylego Kordowskiego, liczącego 43 lat, ewakuowanego ze Stanisławowa, oraz ranił 4 innych robotników.

Podwyższenie prenumeraty dzienników wiedeńskich.

Dzienniki wiedeńskie przystąpiły znów do podwyższenia prenumeraty od 1-go grudnia r. b., a to z powodu ustawicznie wzrastających kosztów wydawnictwa. Równocześnie podwyższono także taryfę ogłoszeń.

Pogrzebowe wozy tramwajowe.

W Pradze odbywają się obecnie pogrzeby na wozach tramwajowych z powodu braku koni. Wóz tramwajowy podzielony jest na dwie części, gdzie umieszczą się sześć do ośmiu trumien. Platforma wozu przeznaczona jest dla służby pogrzebowej i dla najbliższej rodziny zmarłego. Pierwszy taki pogrzeb odbył się w tych dniach.

Teatr PARYSKIProgram od czwartku 29-go Listopada
do Niedzieli 2-go Grudnia r. b. włącznie.Po raz pierwszy **SENSACJA!** Niebywały obraz**Ofiara brutalnej miłości**Dramat w 5-ciu
częściach z życia
kobiety tyranizo-
wanej miłością.w roli głównej **Marja Widal.**Nad program: **Dwóch upartych** (komedia).

Szczegóły w programach. — Muzyka kwartet artystyczny. — Ceny miejsc zwykłe.

Niebywała Sensacja!

Teatr „ODEON“

Niebywała Sensacja!

Dziś i dni następnych:

2-i obraz polski nowej serii na rok 1917-18

Carat i jego sługiWielki dramat polityczny w 6-ciu aktach, **osnuty na tle wydarzeń ubiegłych 3 lat Wielkiej Wojny.** W wykonaniu znanych artystów warszawskich:Kaz. Junoszy Stępowskiego,
Józefa Węgrzyna,Haliny BruczoŃny,
Anny Beliny,Pawła Jurekto,
Józefa Grodnickiego

i wielu innych.

W obrazie przyjmują udział: **Legiony polskie. Przedstawiciele partii politycznych. Organizacje strzeleckie w Krakowie i t. p.**

Rzecz dzieje się w Warszawie i na froncie.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aljzego Salzberga.** — Szczegóły w programach.
Z powodu niezwykle kosztownej dzierżawy obrazu **Ceny miejsc podwyższone.****ZAWIADOMIENIE.****Salon gorsetów „HYGIENA“**

Częstochowa, ul. Panny Marji 29.

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż po powrocie z Wiednia posiada **najnowsze modele na sezon zimowy**, oraz wielki wybór gotowych gorsetów, pasów, biusthalterów satynowych, trykotowych i gumowych 1013—
gotowe gorsety od 15 Mk.**Mięso.**

Kupon karty rodzinnej nr. 8. jest od dnia 1-go grudnia r. b. nieważny.

W niedzielę 2. grudnia r. b. w 12-u jatkach okręgowych będzie sprzedawane mięso na kupon nr. XII na wszystkie litery od godz. 7-ej do 10-ej rano. Po tym terminie mięso niewykupione będzie sprzedane bez kuponów na legitymacje rodzinne po jednym funcie na rodzinę. W jacie nr. 13 (ul. Kościuszki 13) mięso będzie sprzedawane na dwa kupony nr-y XIII i XIV jednocześnie.

WĘGIEL i DRZEWO.

Kupony nr. 1, 2, 3, 4, 5 i 6 na węgiel i drzewo ważne są tylko do 10-go grudnia r. b.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
w Częstochowie.**Teatr „PARYSKI“**

Poniedziałek dn. 3 Grudnia 1917 r.

Wielki Koncert
żydowskich pieśni ludowych**M. KIPNIS**

tenor opery Warszawskiej

Z. ZELIGFELDORNA

śpiewaczka

Prof. JAN HOROBROW

fortepianista

Bilety w księgarni p. Rolnickiego i
w drukarni p. Cymermana.**Lekarz Dentysta****Stefan Barylski**

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—1 i 3—7

Ceny przedwojenne.

DOKTOR MEDYCYNY**Paweł Broniatowski**

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.

Panie od 12—1 po południu. 807—

Potrzebny stróż lub stróżka. Wiad. w Adm.
1100—Prosiaki do sprzedania ulica Ciemna Nr.
84 J. Rogowski 1107—Chłopiec lub dziewczyna potrzebna do bufetu
w Teatrze „Odeon” 1105—**DRZEWO OPALOWE****S. Brzeziński**

ul. Krakowska 37 (na Warcie)

Cena: za metr, 35 mar. za pud 1,65 f. 1106—

Przyjmę posadę kasjerki. Wiad. ul. P. Mar-
ji Nr. 22 w księgarni 1108—Chłopiec 15 letni umiejący czytać, pisać i
rachować po polsku poszukuje jakiegokolwiek
zajęcia. Ogrodowa Nr. 59 Cudak. 1110—Poszukuję znajomego gospodarza i kucharki Wiad.
ul. Piękna Nr. 21 u stróża 1111—Niemka potrzebna do dzieci na stałe
w Adm. Główna sub. C. 1103—**LEKARZ-DENTYSTA****Michał Grejniec**

w Częstochowie

ul. Panny Marji № 10.

Zęby sztuczne. Plomby

Wymywanie zębów

odcz. od 1—1 i od 2—7 wieczorem.

Ceny bardzo przystępne.